خبر

مقاومت همچنان زنده است

حجت‌الاسلام محمد محمدی گلپایگانی، رئیس‌دفتر مقام معظم رهبری، در مراسم افتتاحیه مسابقات بین‌المللی قرآن کریم که در تالار قدس حرم مطهر امام رضا(ع) برگزار شد، طی سخنانی اظهار کرد: بزرگ‌ترین نعمت‌های خداوند که به ما، مردم ایران عنایت فرموده حضور حرم مطهر امام رضا(ع) در خاک کشور ماست. وی با اشاره به جنایات عظیم رژیم صهیونی گفت: خدای متعال در قرآن کریم تأکید فرموده که یقینا سرسخت‌ترین مردم را در کینه و دشمنی نسبت به مؤمنان، یهودیان و مشرکان خواهی یافت. رئیس‌دفتر مقام معظم رهبری با اشاره به تأکید رهبر انقلاب بر زنده بودن مقاومت تصریح کرد: این سخن حکیمانه رهبر معظم را شنیده‌اید که فرمودند «مقاومت زنده است و زنده خواهد ماند.» این کلام رهبرمعظم‌انقلاب است و از آن زمان تا امروز شاهدیم که کودک‌کش و وحشی که به صغیر و کبیر رحم نمی‌کرد، امروز به التماس افتادند که آقا در تعبیر خود فرمودند به افسانه بیشتر شبیه است». غزه با وجود دادن حدود ۵۰ هزار شهید که حدود ۱۷ هزار نفر آنها کودک بودند، پیروز شد و این نشان از زنده بودن مقاومت دارد. او گفت: بعد از حمله ضعیف رژیم صهیونی به ایران، آنها اعلام کردند که ایران ضعیف شده! اما رهبرمعظم‌انقلاب فرمودند «صبر کنید تا ببینیم چه کسی ضعیف شده.» و امروز شاهد ضعف شدید آنها هستیم.

تجزیه‌فرهنگی مقدمه تجزیه‌سیاسی

دکتر محمدحسن زورق با نگاهی به تحولات منطقه و جهان از دیرباز تا امروز به بررسی راهبرد پیامبر اسلام پرداخته و استراتژی تاسیس جامعه جهانی تراز قرآن را در گفت‌وگو با «جام جم» برای مخاطبان روشن‌کرده است

علی مظاهری
روزنامه‌نگار

برپایی تمدن نوین اسلامی و زمینه‌سازی برای ظهور موعود، خوانش دیگری از همین راهبرد ریشه‌دار و دیرینه تاسیس جامعه جهانی تراز قرآن است. این‌همه البته بدون زمینه‌سازی و کوشش ما به تاکید استاد زورق (یا بدون کوشش در گرداب خون و عرَق به‌فرموده امام ما صادق آل‌محمد که درودشان بادا،) ممکن نمی‌شود و به منصه ظهور نمی‌رسد. در شبانگاهی پرنور میزبان دکتر زورق بودیم و با یکدیگر، ماموریت جهانی و تاریخی پیامبر و اهل بیت‌شان را (امام علی، فاطمه، امام حسن، امام حسین تا حضرت موعود) پی‌گرفتیم و پیشبرد این استراتژی هوشمندانه و دانشورانه را در روند تاریخ تحلیل‌کردیم. نگاه خاص دکتر محمدحسن زورق را در خوانش او از تاریخ اسلام، ازجمله در «اسلام و سکولاریسم، از آغاز تا امروز» می‌توانید بخوانید. ایده وی در این اثر برجسته که در دیگر آثار او نیز قابل ردگیری است، از این نکته بنیادین دریافت می‌شود: غرب امروز، میراث‌دار اموی‌ان دیروز است. «امامت و جهان امروز»، «نخستین رویارویی‌های اسلام و سکولاریسم»، «شهر گمشده» و «فلسفه تاریخ»، «راه رهایی» و... از دیگر آثار خواندنی این شاعر و پژوهشگر و استاد دانشگاه است.

استراتژی تاسیس جامعه جهانی تراز قرآن از اهدافی است که با ظهور موعود تحقق می‌یابد. ظهور پیامبران برای زمینه‌سازی ظهور موعود و سعادت جاودانی بشر بوده است. ابعاد این استراتژی را روشن می‌فرمایید؟

فلسفه مجموعه اقدامات حضرت رسول(ص) را نمی‌توان درک‌کرد مگر با درنظرگرفتن دو استراتژی؛ نخست تثبیت قرآن در تاریخ و سپس تاسیس جامعه جهانی تراز قرآن.

تثبیت قرآن در تاریخ دارای یک وجه آسمانی و نیز یک چهره زمینی است. وجه آسمانی همان است که خدا می‌فرماید که ما ذکر را یعنی قرآن مجید را نازل‌کرده و آن را نگهداری خواهیم کرد. چهره زمینی آن به‌گونه‌ای که من متوجه می‌شوم با وسایلی امکانپذیرشده؛ بدین‌صورت که در مرکز جزیره جهانی [یا همان جغرافیایی که سه قاره آسیا و آفریقا و اروپا را به هم پیوند می‌دهد، مشهور به خاورمیانه] یک حوزه تمدنی به‌نام تمدن اسلامی شکل گرفت. در این ظرف جغرافیایی، هر تحولی که رخ بدهد می‌تواند به تمام جزیره جهانی گسترش یابد و سپس جهانگیر شود.

جالب آن‌که پنج پیامبر اولوالعزم که رسالتی جهانی داشتند، از این منطقه برخاستند؛ چنانچه برای اینکه قرآن در تاریخ استوار بماند و همیشه دسترس باشد، باید یک حوزه تمدنی با شعار اسلام و قرآن در مرکز جزیره جهانی ایجاد می‌شد و تاریخ گواه است که چنین تمدنی شکل گرفت.

به‌این دلیل، می‌گوییم که آسیای غربی و آفریقای شمالی ظرف جغرافیایی تمدن است که تمام چهره‌های تمدن‌آفرین مسلمان از این منطقه و از این ظرف تمدنی برخاسته‌اند؛ همین تمدن بوده که قرآن را در جهان تثبیت کرده است.

استراتژی دوم پیامبر اعظم(ص) تاسیس جامعه جهانی تراز قرآن با دو شعار اصلی عدالت و آزادی است. عدالت در رابطه با انسان در دایره‌های فردی و اجتماعی و جهانی و محیط‌زیست و طبیعت. اسلام برای گسترش آزادی و عدالت، می‌کوشد که به تاریخ بشر، جهات و به فرهنگ جهانی، معنا و به حرکت تاریخ و انسان، هویت الهی ببخشد.

آزادی به چه معنایی است؛ به آزادی غربی چگونه باید پرداخت؟ آیا آنها خودشان از آن به تلخی یاد می‌کنند؟

آن معنا از آزادی که در غرب شایع شد، غیرقابل دفاع و مبهم است. بنابر آن معنی، هرکسی آزاد است هرگونه بخواهد رفتار بکند، به‌شرطی‌که زیانی به دیگران نرساند اما در جامعه انسانی، همه بر روی هم اثرگذارند و هر کسی در دایره تاثیر خود، دیگران را نیز تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. نسبت فرد به جامعه، همانند نسبت قطره و دریا است که دریا رنگ و طعم و بویش را از تک‌تک قطراتی می‌گیرد که به‌تنهایی، ظاهرا بی‌رنگ و بو و طعم هستند؛ جامعه نیز از تک‌تک افرادش رنگ و بو و یا به تعبیر دیگر، چگونگی و هویت می‌یابد. هرکسی به‌نسبت خودش در ماهیت جامعه مؤثر است. پس انسان نمی‌تواند بر دیگران اثر مثبت یا منفی نگذارد.

به‌عنوان مثال، در غرب می‌گویند فرد آزاد است که خودکشی کند چون درباره خودش تصمیم‌گیری کرده؛ درحالی که با هر خودکشی، یک حفره در جامعه ایجاد می‌شود و افرادی از نزدیکان فرد را در معرض آن قرار می‌گیرند.

از دیدگاه شما اگر بخواهیم برای آزادی تعریفی ارائه دهیم چه باید گفت؟

تعریف آزادی را این‌گونه می‌توان ارائه داد؛ انسان، تنها موجودی است که نسبت به صفات الهی دارای حساسیت جدی است. انسان،

> **راه رسیدن به عدالت جهانی، همانا به رسانیدن انسان و به خداآگاهی رسانیدنِ تاریخ است**

دوگونه نیاز دارد؛ نیازهای زیستی مثل میل به آب و غذا و امنیت. از دیگر سو دوستداری دانش یا زیبایی یا عدالت یا لطف یا خلاقیت و نوآوری یا میل به قدرت از ویژگی‌های ما است.

مثلا عشق به ذات دانش را در ابوریحان بیرونی می‌بینیم (که محیط زمین را با مثلثات محاسبه کرد - با تفاوت ۲۰۰ مایل نسبت به محاسبات فعلی). او در بستر مرگ از پاسخ یک مساله علمی سخن می‌گفت؛ شاگردش گفت استاد می‌دانید در چه‌وضعی هستید! پاسخ داد که بدانم و بمیرم بهتر است.

انسان‌ها در میل به صفات ربوبی به سوی بی‌نهایت حرکت می‌کنند؛ یعنی انسان‌ها قدرت و علم و عدالت و زیبایی و لطف و خلاقیت مطلق را می‌خواهند و به‌سوی آن حرکت می‌کنند.

این میل به دانش و زیبایی و خلاقیتِ بی‌نهایت است که تجلی میلِ سرشتی انسان‌ها به خداوند است.

صفات خداوند عین ذات اوست. خداوند بسیط است ولی در جامعه انسانی می‌توانیم قدرت یا علم داشته باشیم و لطف یا عدالت نداشته باشیم. آن صفت از صفات خداوند که معمولا در جامعه بشری قربانی می‌شود، صفت عدالت است؛ زیرا با تداخل تمایلات سرشتی در تامین نیازهای زیستی، انسان مرتکب تجاوز به حقوق دیگران می‌شود.

و اما آزادی چیست؟

آزادی به این معنا است که میان انسان و خدا هیچ مانعی وجود نداشته باشد. آن‌چه که مانع میان انسان و خداست، باید برداشته شود. تمام برنامه پیامبر(ص) همین بوده است.

دین اسلام آمده تا موانع میان انسان و خدا را کنار بزند تا انسان را متخلق به اخلاق الهی کند و عدالت را در جامعه و جهان احیا بکند؛ یکی از موانع تحقق عدالت، حکومت‌های بیدادگرند. پیامبر خود نظام سیاسی جدیدی را تاسیس کرد. مبدا تاریخ ما مسلمانان، تاسیس این نظام است، نظام سیاسی امامت.

پیامبر اسلام نخستین امام ما مسلمانان است. اگر سکولاریسم به‌معنای جدایی دین از سیاست است، اصطلاح سکولار بی‌معنی است چون اسلام ذاتا یک بعد عظیم سیاسی دارد و پیامبر با مساله غدیر و به امر خداوند کوشید نظام سیاسی امامت را در تاریخ استمرار ببخشد. امروز احیای نظام سیاسی ویژه اسلام یعنی نظام سیاسی امامت، یک رسالت تاریخی است و این رسالت مهم بر عهده مردمی است که در ظرف جغرافیایی تمدن اسلامی می‌زیند. این مردمان که در جغرافیای تمدن اسلامی زندگی می‌کنند، یک ملت[امت] هستند زیرا یک تاریخ، یک زمین، یک نژاد، یک دین و یک فرهنگ دارند. دولت‌های استعمارگر می‌کوشند این ملت را هرچه بیشتر تضعیف کنند و آن را به پاره‌های کوچک‌تر تقسیم کنند.

البته این همگرایی و همانندی فقط در ویژگی‌های ظاهری که خلاصه نمی‌شود؟

بله، ما زمین و تاریخ ونژاد و فرهنگ مشترک و حتی اسطوره‌های مشترک و البته آرمان‌های مشترک داشته‌ایم. این‌ها خصوصیات مشترک و ویژگی‌های یک ملت است.

اما این ملت را به ده‌ها کشور تبدیل کرده‌اند. یعنی قفس‌هایی از مرزهای سیاسی ساخته‌اند تا این ملت را در این قفس‌ها جدا از هم به اسارت بگیرند.

من به شما بگویم که استعمار همین امروز نیز خواهان تجزیه فرهنگی ملت‌های مسلمان است. زیرا تجزیه فرهنگی، مقدمه تجزیه سیاسی است. به همین‌دلیل، استعمار بسیار دوست دارد که ما بر روی پاره‌فرهنگ‌ها بیش از آن‌چه که شاید و باید، تمرکز داشته باشیم و گویش‌ها و لهجه‌های محلی را برجسته کنیم. به‌ویژه پیگیر آن است که خود ما مخصوصا زبان ملی را تضعیف کنیم.

مخصوصا کسانی که رسانه‌های تاثیرگذار را اداره می‌کنند، چنان‌چه به این محورها و مولفه‌ها توجه نداشته نباشند، ممکن است نادانسته حتی در جهت تجزیه فرهنگی کشور حرکت کنند و البته نتایج این تجزیه فرهنگی در بازه کوتاه‌مدت ظاهر نمی‌شود بلکه در درازمدت مشخص می‌گردد. تعمیق گسل‌های فرهنگی و مذهبی در ظرف جغرافیایی تمدن اسلامی یکی از راهبردهای استعماری غرب است.

بازگردیم به محور سخن‌مان؛ اقدامات پیامبر را برای تثبیت قرآن و ایجاد جامعه جهانی تراز قرآن فهرست‌وار برمی‌شمارید؟

نخست، اقدامات تثبیتی پیامبر برای تثبیت قرآن در تاریخ است؛ همانند بخشش‌های پیامبر به برخی از سران قریش پس از نبرد حنین.

دوم، اقدامات تاسیسی پیامبر که برای ایجاد جامعه جهانی تراز قرآن لازم بوده است. همانند قضیه غدیر یا برجسته‌کردن نقش و شخصیت حضرت فاطمه(س) به‌عنوان یک شاخص.

سوم، اقدامات عمومی و فراگیر پیامبر که برای هر دو استراتژی پیامبر لازم و مفید بوده است.

آیا این اقدامات پیامبر در راستای حرکت به سوی جهان موعود صورت گرفته است؟

رسالت حضرت رسول(ص) منشوری سه‌وجهی است. وجه نخست همان وجه نبوت است؛ یعنی گرفتن پیام الهی و رساندنش به مردم. وجه دوم، خاتمیت ایشان است؛ یعنی رسالت حضرت‌شان محدود به زمان خاصی نبوده است. ما اکنون در عصر حضرت رسول(ص) زندگی می‌کنیم و ایشان پیامبر ما و آیندگان نیز هستند. وجه سوم، امامت است یعنی ایشان برای اداره جامعه بشری، یک ساختار مشخص سیاسی را ارائه کردند که این نظام سیاسی ویژه، پیش از ایشان سابقه نداشته است. احساس ما درباره حرکت به سمت ظهور، احساس همیشه تاریخ است. زمانه برانگیخته‌شدن پیامبر نیز مردمان همین احساس را داشتند، زیرا ایشان پیامبر خاتم بودند؛ در طول زمان این احساس وجود داشته است. در دوران امامان معصوم نیز مردم انتظار داشتند و پیگیر بودند که کدام امـام آیـا مـصـداق وعـده‌هـای

قاب

انتشار پوستر فیلم «مرد آرام»

پوستر فیلم سینمایی «مرد آرام» به کارگردانی بهنوش صادقی و تهیه‌کنندگی مهدی هاشمی در آستانه نمایش این اثر در چهل و سومین جشنواره فیلم فجر منتشر شد. به گزارش روابط عمومی، طراحی پوستر این فیلم را پریسا آنجفی برعهده دارد. مهدی هاشمی، شمیلا شیرزاد، پویا نوروزی، مهنوش صادقی، بی‌تا عزیز، وحید منتظری، بشیر نیکزاد، امیرجمشید صادقی از بازیگران مرد آرام هستند. سیدعلی میرفتاح هم حضوری افتخاری در این فیلم دارد. مرد آرام در بخش مسابقه چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر حضور دارد و بهنوش صادقی، تنها فیلمساز زن حاضر در این دوره جشنواره است. این فیلم نخستین محصول «تهران سی‌نما» است.

دیدگاه

می‌خواهیم کتابفروشی‌ها دوباره پاتوق شوند

ابراهیم حیدری، مدیرعامل خانه کتاب و ادبیات ایران در وبینار «آشنایی با طرح فروش حضوری و مجازی کتابفروشی‌ها در دهه فجر»، گفت: این طرح از ۱۲ بهمن ماه آغاز خواهد شد و در این طرح هر نفر می‌تواند کتاب‌های مورد نیاز خود را تا سقف یک میلیون تومان با یارانه ۲۵ درصدی خریداری کند. حیدری گفت: با توجه به یارانه‌هایی که در سال‌های گذشته پرداخت شده، مجموعه‌ای از کارشناسان در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به این جمع‌بندی رسیدند که اگر از درگاه کتابفروشی‌ها، یارانه به مصرف‌کننده نهایی برسد، این کار هم به نفع کتابفروشان است و هم یارانه‌ها به شکل هدفمند به سمت خرید کتاب می‌رود. همکاران من طی دو سال اخیر طرح فصلی را در فضای مجازی توسعه دادند و از سال گذشته وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به‌طور دائم، یارانه‌های خود را به این سمت هدفمند کرده‌است. وی گفت: به‌دنبال این هستیم که بار دیگر کتابفروشی‌ها به پاتوق کتاب و محل گپ‌وگفت نویسنده، ناشر و مردم تبدیل شوند؛ به همین دلیل بحث خرید حضوری و مجازی را در طرح پیش‌رو به‌طور همزمان خواهیم داشت.

رویداد

«آموزگار» در نیمه‌نهایی جشنواره موسیقی آمریکا

آهنگ «آموزگار» از آلبوم موسیقی «هاجستم و واجستم» با آهنگسازی آیدین کاظمی‌زاد به مرحله نیمه‌نهایی بیست‌ونهمین جشنواره موسیقی آمریکایی راه پیدا کرد. این آلبوم صوتی با رویکردی خلاقانه و با رعایت استانداردهای جهانی از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان تولید شده است. سال گذشته نیز آلبوم هاجستم و واجستم برای نخستین بار، دو جایزه از جشنواره‌های (Global Music Awards) و (Akademia) آمریکا کسب کرد. اکنون در ادامه این موفقیت‌ها، آهنگ آموزگار این آلبوم برای بیست‌ونهمین جشنواره جهانی Songwriting آمریکا ارسال و موفق شد به مرحله نیمه‌نهایی این جشنواره بین‌المللی راه پیدا کند. آلبوم موسیقی هاجستم و واجستم شامل ۱۲ قطعه موسیقایی با نام‌های آموزگار، باران، بازی، گنج، هاجستم، حیوانات، کبوتر، کتاب، خانه، خدا، مداد رنگی، صداها و سفر است که برای این جشنواره، تنها آهنگ آموزگار ارسال شده بود.